

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 3. Utrùm status naturæ puræ, integræ, & innocentis, inter se
differant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

sunt esse in creatura rationali, sine precedente aliquo peccato. Ergo, &c. *R. neg. min.* Christus igitur non assumpsit ignorantiam, qui à primo instanti constitutus est Rex Angelorum & hominum, supremus Legislator, & omnium Iudex, magni consilii Angelus, lux mundi, & sol iustitiæ. Talem autem ignorantiam & erroris obnoxium esse, omnino dedecebat. Item Christus non assumpsit carnis rebellionem, nec pronitatem ad malum, quia hoc dedecebat maiestatem ac sanctitatem Verbi, & salutis nostræ Mediatorum. Præterea, Christus ut homo, debuit habere sanctitatem participatam summam, seu qua major nec esse, nec cogitari potest. Atqui talis sanctitas in sua idea manifeste includit perfectissimam subjectionem corporis ad animam, sicut & animæ ad Deum. Ergo, &c.

Dices. Deus creavit primum hominem sine ignorantia. Non nisi quia ignorantia supponit aliquod peccatum. Ergo, &c. *R. neg. min. & dico.* Deum creasse primum hominem absque ignorantia, quia pro summa iua erga illum beneficentia voluit ita creare, cum potuisset aliter. Præterea, cum Adamus à creatione sua constitutus fuerit universi rector & gubernator, conveniens fuit, ut crearetur in adultæ ætate, & scientia ad munus illud idonea instrueretur.

Obj. 8. Non potuit homo creari in eo statu, in quo obnoxius esset morbis, & laboribus sine prævia aliqua sua culpa. Atqui in statu naturæ puræ homo sine prævia aliqua sua culpa obnoxius esset, &c. Ergo, &c. *R. neg. maj.* Cujus falsitas patet ex condemnatione hujus Bajanae propositionis: *Immortalitas primi hominis non erat gratia beneficium, sed naturalis ejus conditio.* Ratio autem est, quia potuit homo creari à Deo cum defectibus sibi connaturalibus; & melius esset homini sic creari, quam in nihilo relinqui. At quod homo possit mori, ægrotare, fatigari, &c. sunt defectus ei connaturales; cum constet non solum animam, quæ naturaliter immortalis est, sed etiam corpore, cujus habitudo naturaliter vitiari potest, & cujus partes naturaliter dissolvi, atque organa debilitari possunt.

ARTICULUS III.

Utrum status naturæ puræ, integræ, & innocentis, inter se differant.

RESPONSIO I.

STATUS naturæ integræ differt à statu naturæ puræ. *Prob.* Nam status naturæ puræ potuit esse sine statu naturæ integræ. Ergo, &c. *Prob. ant.* Status naturæ integræ est ille, in quo natura præter essentiam, proprietates naturales, & concursus atque providentiam sibi naturaliter debitam, haberet perfectam subjectionem corporis ad animam, seu perfectam subjectionem appetitus materialis ad rationalem. Atqui hæc subjectio, in qua consistit donum integritatis, non est debita naturæ, sed superat omnem ejus exigentiam. Ergo status naturæ integræ includit aliquam perfectionem naturæ indebitam, & excedentem omnem ejus exigentiam, adeoque perfectionem aliquam, sine qua conditi potuit natura, & quam non habuisset, si in puris naturalibus, hoc est, si in iis tantum, quæ debentur ei naturaliter, condita fuisset. Ergo status naturæ puræ potuit esse sine statu naturæ integræ.

Prob. min. 1. Autoritate summorum Pontificum, qui hanc Baji propositionem condemnant: *Integritas primæ conditionis non fuit indebita naturæ humane, sed naturalis ejus conditio.* 2. Ratione. Quia connaturale homini est, ut constet diversis facultatibus, voluntate scilicet, & appetitu materiali; ut cognitio ejus incipiat à sensibus, seu ut in eo sensus prius percipiant, quam intellectus intelligat; ut actio appetitus materialis naturali necessitate sequatur actionem sensuum, & ita appetitus materialis ab objectis sensu perceptis moveatur prius, quam intellectus &

voluntas agant. Ergo homini connaturale est, ut appetitus materialis actione sua præveniat usum rationis, & suo modo feratur in objecta sensibilia, etiam reluctante voluntate. Ergo homini connaturalis est pugna appetitus materialis cum rationali; adeoque perfecta subjectio appetitus materialis ad rationalem, est perfectio indebita homini, & omnem naturæ humanæ exigentiam superans.

Obj. 1. Natura pura esset natura integræ. *R.* Natura pura, si existeret, esset integræ in aliquo sensu, sed non in eo, de quo agitur. Esset integræ, quatenus privative imperfecta non esset, per carentiam scilicet alicujus perfectionis sibi debita: at non esset integræ in alio sensu, de quo tamen agitur hic; quia esset negativè imperfecta, per carentiam scilicet magnæ alicujus perfectionis, cujus esset capax, quamvis non esset ei debita: careret enim concordia potentiarum, & intestina dissidia experiretur, carne adversus spiritum, & spiritu adversus carnem concupiscente.

Obj. 2. Homini existenti in statu naturæ puræ deberetur id, sine quo non posset servare legem naturalem, & consequenter sine quo non posset assequi naturalem suam beatitudinem. Atqui sine dono integritatis non posset servare legem naturalem, &c. Ergo, &c. *R. neg. min.* Nam in statu naturæ puræ ea esset corporis temperies & organorum dispositio, ut motus inordinati concupiscentiæ & infrequentiores & remissiores essent, quam nunc sunt: unde longè minor esset infirmitas in illo statu, minorque in operando bono difficultas, quam nunc est. Itaque in statu naturæ puræ posset homo sine dono integritatis totam legem naturalem servare, & servando, naturalem suam beatitudinem promereri: quia voluntas hominis in illo statu motus inordinatos concupiscentiæ antevertere, comprimere, aut eis consensum denegare, haud ægrè posset saltem per brevius aliquod vitæ tempus, quale à Deo homini ad promerendam beatitudinem naturalem in statu naturæ puræ constitueretur, si opus foret.

RESPONSIO II.

Status naturæ integræ differt à statu naturæ innocentis.

Prob. Status naturæ integræ posset esse sine statu naturæ innocentis. Ergo sunt duo status distincti & diversi. *Prob. ant.* Nam status naturæ innocentis est ille, qui præter omnia naturalia, quæ essent in statu naturæ puræ, & præter perfectam subjectionem appetitus materialis ad rationalem, includit ordinationem ad supernaturalem finem, infusos habitus fidei, spei, & charitatis, multaque alia privilegia, concessa Adamo, & posteris ejus, si non peccasset, concedenda, quales sunt immunitas mortis, morborum, & aliorum incommodorum, quæ essent in statu naturæ puræ. Atqui sine his omnibus potuit esse status naturæ integræ: cum hic status præter naturalia omnia non aliud dicat, quam perfectam appetitus materialis cum rationali concordiam, quæ potuit esse sine ordinatione ad beatitudinem supernaturalem, sine infusione habituum fidei, spei, & charitatis, sine immunitate mortis, &c. ut per se clarum est. Unde à summis Pontificibus damnata est hæc Baji propositio: *Humana naturæ sublimatio & exaltatio in consortium divine nature, debita fuit integritati primæ conditionis, & proinde naturalis dicenda est, & non supernaturalis.* Observandum tamen est, per naturam integram identidem à Theologis intelligi naturam innocentem.

Quæres. Quænam fuerint dotes hominis existentis in statu innocentis naturæ, vel, ut etiam aliter dicitur, in statu iustitiæ originalis?

R. plurimas & præstantissimas fuisse. Nam 1. habuit corpus naturaliter perfectum, & immortale futurum, si non peccasset. 2. Non peccando, immunis futurus fuit à morbis, doloribus, aliisque quibuscumque miseriis, quibus nunc affligimur. 3. Instructus fuit scientia rerum naturalium, ætati & conditioni suæ

sua consentanea. 4. Notitiam habuit rerum supernaturalium, Dei ut finis ultimi; & per visionem beatificam possidendi, atque mediorum, quibus consequi posset beatitudinem supernaturalem, seu intuitivam Dei visionem, ad quam erat ordinatus. 5. Accepit Theologicos habitus fidei, spei, & charitatis, dona Spiritus sancti, virtutes morales infusas, imò & virtutes naturales, quales ab unoquoque proprio labore acquiri possunt, ut statim non solum posset, sed etiam facile posset actus virtutum omnium exercere. 6. Appetitus materialis ita rationi seu voluntati suberat, ut nunquam, nisi ea volente & imperante, erumperet in actus suos, atque nunquam eam preoccuparet, nunquam ei resisteret, nunquam eam induceret in malum, nunquam eam à bono & honesto avocaret, unde nihil erat in homine, quo voluntas ejus ab exercitio virtutum impediretur, aut retardaretur.

ARTICULUS IV.

Utrum homo in statu innocentiae indigebat auxilio gratiae ad cognoscendum verum.

RESPONSIO I.

Homo in statu innocentiae non indigebat auxilio gratiae ad cognoscendas veritates naturales, quae per sensus haberi possunt, aut ex rebus sensibilibus non ita difficile erui.

Prob. Nam intellectus humanus cum concursu sibi naturaliter debito ad veritates illas assequendas sufficit per se, & seclusis impedimentis, quibus ab actione sua impediti, vel retardari potest. Atqui in statu innocentiae nulla erant ejusmodi impedimenta. Ergo, &c. Minor est extra-controversiam. Majorem tradit S. Thomas 1. 2. q. 109. in O. ubi sic ait: *Intellectus humanus habet aliquam formam, scilicet ipsum intelligibile lumen, quod est de se sufficiens ad quaedam intelligibilia cognoscenda, ad ea scilicet, in quorum notitiam per sensibilia possumus devenire.* Unde concludit S. Doctor intellectum humanum ad veritates ejusmodi cognoscendas non indigere per se, nisi concursu generali. *Sic igitur, inquit, dicendum est, quod ad cognitionem cujuscumque veri homo indiget auxilio divino, ut intellectus à Deo moveatur ad summum actum: non autem indiget ad cognoscendam veritatem in omnibus nova illustratione, superaddita naturali illustrationi, sed in quibusdam, quae excedunt naturalem cognitionem, & de quibus superius sic ipse loquitur: aliorum vero intelligibilia intellectus humanus cognoscere non potest, nisi fortiori lumine perficiatur, sicut lumine fidei, vel prophetiae, quod dicitur lumen gratiae, in quantum est natura superadditum.*

RESPONSIO II.

Homo in statu innocentiae indigebat auxilio gratiae non solum ad cognoscendas veritates supernaturales, sed etiam ad cognoscendas naturales multas, à sensibus valde remotas, etiam singulatim sumptas.

Et 1. quidem, quod homo in statu innocentiae indigebat auxilio gratiae ad cognoscendas veritates supernaturales, non habet difficultatem: nam per se manifestum est, veritates supernaturales excedere lumen naturale intellectus humani, & consequenter ad illas assequendas opus esse lumine aliquo naturali lumen superaddito, & naturae indebito, quod proinde lumen gratiae dicitur, ut ait S. Thomas loco proxime citato.

Prob. Ergo responsio de multis veritatibus naturalibus, non solum collectivè, sed etiam distributivè sumptis: nam multae sunt veritates naturales, adeò abstrusae, & à sensibus remotae, ut neque in se percipi, neque aliunde per discursum certò & accuratè cognosci possint. Talis est substantia Angelica, talia sunt prima continui componentia, &c. Ergo ad illarum cognitionem opus erat supernaturali auxilio, etiam in statu innocentiae.

Obj. Infusa fuit Adamo scientia omnium veritatum naturalium. Ergo, &c. *R. neg. ant.* Adamus enim eam tantum in sui creatione scientiam accepit, quae aetati & conditioni ejus conveniens erat, & qualis necessaria esse poterat ad decentem eruditionem, & ut propriis necessitatibus consulere, utque rectoris universi munus obiret. Porro scientiam illam, quam accepit Adamus, non similiter accepissent ejus posterii, perseverante statu innocentiae, sed eam paulatim propria industria, vel aliorum doctrina comparassent, longè tamen facilius, quàm in hoc statu naturae lapsae comparari possit.

ARTICULUS V.

Utrum homo in statu innocentiae indigebat auxilio gratiae ad operandum bonum.

RESPONSIO I.

Homo in statu innocentiae non indigebat auxilio gratiae ad exercenda opera moraliter bona ordinis naturalis, imò nec ad servandam totam legem naturalem.

Prob. 1. pars ex S. Thoma 1. 2. q. 109. a. 2. in O. ubi sic ait: *In statu naturae integre quantum ad sufficientiam operative virtutis, poterat homo per sua naturalia velle & operari bonum suae naturae proportionatum, quale est bonum virtutis acquisitae.* Ergo, &c. Certè si homo in statu innocentiae non poterat sine auxilio gratiae opera moraliter bona naturalis ordinis exercere, non poterat ob difficultatem ea exercendi. Atqui hoc dici non potest: nam si quam nunc exercendi ejusmodi opera difficultatem habet homo, non habet, nisi propter peccatum Adami; adeoque si Adamus non peccasset, hanc difficultatem homo non haberet. Talis igitur difficultas non fuit in statu innocentiae; quando quidem talis difficultas non cepit esse, nisi cum esse desit status innocentiae.

Prob. 2. pars ex eodem S. Doctore 1. 2. q. 109. a. 4. in O. ubi hæc habet: *Implere mandata legis contingit dupliciter: uno modo, quantum ad substantiam operum, prout scilicet homo operatur iusta & fortia, alia virtutis opera: & hoc modo homo in statu naturae integre potuit (sine gratia) omnia mandata legis implere sed in statu naturae corruptae non potest homo implere omnia mandata divina sine gratia favente.* Alio modo possunt impleri mandata legis, non solum quantum ad substantiam operis, sed etiam quantum ad modum agendi, ut scilicet ex charitate fiant, & sic neque in statu naturae integre, neque in statu naturae corruptae potest homo implere absque gratia legis mandata. Juxta S. Doctorem igitur, homo in statu innocentiae omnia legis naturalis mandata servare poterat, opera virtutum per hanc legem præcepta exercendo, & quidem ex motivo virtutum illarum, vel ex alio motivo honesto; poterat, inquam, sine auxilio gratiae; quamquam sine auxilio gratiae non poterat opera illa exercere, & exercendo legem naturalem implere ex motivo charitatis perfectæ, qua nimirum Deus ut author gratiae & gloriæ, diligitur excellenti quodam modo, qui naturalem hominis facultatem excedit quantumvis supponatur sana & integra: unde ad illum homo in statu innocentiae pertingere non poterat sine prævia supernaturali illustratione, & concursu habitus infusi.

Ratio à priori nostrae assertionis est, quia homo in statu innocentiae habebat principium necessarium & per se sufficiens cum naturali concursu ad implendam totam legem naturalem: habebat enim intellectum instructum sufficienti scientia, sine ignorantia eorum, quae homo potest & tenetur scire; & voluntatem habitualiter propensam ad omne honestum; & recta rationi consentaneum; & aliunde non aderant impedimenta, quibus difficilis redderetur legis observatio; nam appetitus materialis perfectè